

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Feladó szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 65. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hónapra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
A közléstől az összes hirdetési
irodában.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Amit a nemzet kíván.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, március 18.

○ Künn az országban bizonyára egészen másképp gondolták az állapotokat, melyek az obstrukció beszüntetésével következnek. Sajna, kétszeres a csalódás, mert a jobb állapotok csak nem akarnak jönni és az obstrukció sem akar megszűnni a szó igaz értelmében. Persze nem az a nyers durva, gonosz obstrukció, mely eddig pöffeszkedett; de azért mégis időpocsékolás az, ami a t. Házban folyik.

Az elvek harcának kellene újfent ki-gyuladni, mely jótékony, szellemtisztító harc, s melyet Tisza gróf egész nyíltan kívánatosnak jelentett ki. De ez a harc most nem kerül színre. Nem egy új, hasznos jövődől igazi kialakítása az, ha hosszadalmas beszédekben oly törvényjavaslatokat iparkodnak megvilágítani, melyek a múlt évből való helyzetekre vonakoznak, helyzetekre, melyeket másképp alakítani lehetetlen. Obstrukció biz ez, ha rejtett obstrukció is és ékesszólásának dus eszközeivel Apponyi gróf is segített ennek az obstrukciónak, midőn a helyett, hogy az indemnitást, melynél a jövő költségvetés tulajdonképpen alapjáról szó sem lehet, hosszúra nyújtott fejtegetésekben, melyek Tisza gróf ellen voltak irányozva, elvetette azt.

A gróf ur szokása szerint másokat vadolt következetlenséggel, hogy a maga következetlenségét jobban palástolhassa, sőt következetességnek adhatta ki. Azt állította, hogy Tisza gróf az 1899. évi katonai vita alkalmával, melyre hivatkozott, mit sem mondott, ami mai magatartásával megegyeznék, ezenfelül úgy véli, hogy az 1867. kiegyezés nem egy megmásíthatatlan paktum, hanem holmi Prokrustes-ágy, melyhez a nemzet fejlődésének illeszkednie kell.

Tisza István grófnál kevésbé szellemes és kipróbált debatternek sem esett

volna nehezebb Apponyi gróftól megcáfolni. Kimutatta Tisza, hogy ő már 15 év előtt szükségesnek jelentette ki, hogy erősebb nemzeti alapokat kell teremteni, hogy az összhang a nemzet és hadsereg közt erősíthetőség, hogy tehát az a program, melyet most végrehajtani el van tőkéve, nem más, mint korábbi nézeteinek következménye és az adott viszonyokhoz alkalmazása.

Apponyi gróf, ki mindenkoron terjedelmes körmondatokkal dolgozott, melyek persze szükségijáratokkal vannak ellátva, mindannyiszor, mikor a viszonyok mások voltak, mint a minőknek ő előbb gondolta, kénytelen volt e körmondatokat lényeges tartalmukkal együtt megváltoztatni. Hogy pedig ki a következetesebb, nem nehéz eldönteni. A kiegyezésre vonatkozólag az volt Tisza válasza, hogy e paktum helyes alkalmazása, mely valóban megmásíthatatlan paktum, ha végkép meg nem szűnik, melyet mindkét szerződő fél értelmében kell keresztülvinni, abban áll, hogy azt annál rendületlenebbül, annál szilárdabban, létrejöttének szellemében kell kezelni.

Reméljük, ezentúl gyorsabban folynak a tárgyalások. Mert e törvényjavaslat részletein bizonyítást nincs mit változtatni épp oly kevésbé mint a múlt év költségvetésén, vagy — ami gyakorlatban majdnem ugyanaz lenne — a múlt év időjárásán vagy kalendáin.

A nemzet a sok haszontalan beszéd végét és a hasznos munkára való áttérést kívánja. Ez az az út, melyen a nemzet a hasznos, biztos fejlődés elé halad. L. L.

A várm. tisztviselők fizetésrendezése.

— március 19.

A vármegyei tisztviselők fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot, melyet Tisza István gróf miniszterelnök két héttel ezelőtt terjesztett a Ház elé, most tárgyalta a képviselőház közigazgatási bizottsága.

A törvényjavaslatot Nyegre László előadó ismertette s egyben az az indítványt terjesztette elő, hogy az elméleti vizsga szükségessége vetes-sék be a jelentésbe.

Többek hozzászólása után Tisza István gróf miniszterelnök nyilatkozott a javaslatról. Konstatálja, hogy ő jobban szerette volna, ha a fizetésemelés kérdése fokozatosan oldatot volna meg, de már bizonyos obligóban voltunk s ezt be kellett váltani, dacára, hogy már az ideiglenes rendzés 16 millió koronát vett igénybe. Ez maga után vonta, hogy meg kellett szüntetni azt az égbekiáltó különbséget, mely az állami és vármegyei tisztviselők fizetése között van. Ha igazságosak akarunk lenni, el kell ismernünk, hogy annyi baj van az állami közigazgatás terén is, mint a vármegyén s nem szabad különbséget tennünk a fizetésben sem, mert a munka kvalitásában sincs különbség. Alap gondolata tehát az, hogy a fizetést teljesen egyeztessék össze nemcsak mostanra, de a jövőre is s ezért helyesebb, ha az állami fizetési fokozatba oszlatnak s nem külön fizetési fokozatok állapítatnak meg. Helyes, ha a szakvizsga kérdése a jelentésbe felvetetik; erre nézve meg kormány-megállapodás nincs egyenlőre, nézete az, hogy helyes volna a bifurkáció megszüntetésével ha egy egységes állami vizsga rendelkezésével el s ezenfelül állana a bírói és a közigazgatási gyakorlati vizsga. Ismétli, hogy erre megállapodás nincs. Ami a nyugdíjalkopok kérdéséről illeti, azt nem tett volna célszerű ebbe a javaslatba felvenni, nehogy a kérdés komplikáltassék. Különbösen is az összefügg az államosítás kérdésével; most leghelyesebb az akut bajokat megoldani az egyes vármegyékben. A szolgálati pragmatika és a fegyelmi ügyek rendezése sem szakítható ki az általános rendezésből, mindenki óhajtja ezt, de kiszakítva ezzel foglalkozni nem lehet. Igyekezni kell a fegyelmi ügyeknél a tisztviselőknek garanciát nyújtani az önkény ellen s ennek egy becses eszköze az önkormányzati testületeknek bevonása. Bírói függetlenséget persze nem lehet statuálni, mert ez rosszabbá tenné a közigazgatást, mert biztosítani kell a fegyelmet is. A főorvosok más hivataltól való eltiltását plauzibilisnek tartja, mert az illetmények majdnem megkétszerezettek, természetesen a magánpraktisztól eltiltani nem lehet, de minden tekintetben ez a vármegyék hatáskörébe tartozik és annak engedélyre kell, hogy kikérjessék, de egy általános összeférhetetlenségi törvény megalkotását nem tartaná helyesnek, mert nagy és fontos közérdek, hogy kisebb helyeken azok, akik a társadalom legelőkelőbb tagjai, ne tiltassanak el a pénzügyintézetektől. Az 5. és 9. szak-

A „TORONTÁL” tárcája.

Az utolsó hazugság.

— Képzeld csak öreganyám, éppen most kaptam André-től levelet, amelyben azt írja, hogy a szerelem szárnyán tér vissza hozzánk. Azért mondom ezt meg jó előre, hogy a szokatlan férfihang meg ne ijesszen.

A vak öregasszony összerazent s vértelen ajkát mosolyra kényszerítette; jéghideg keze a Guita kezét kereste s gyöngye nyomással tartotta fogva.

— Miért olyan forró a kezed, Guita? Miért olyan a hangod, mintha zokogást fojtana el? Ne csalj meg gyermekem. Tudod, hogy megmondhatsz mindent. Az orvos előkészített a közeli halálra s ugye, azért hittad a férjedet, hogy befogja világtalan szememet?

— De öreg anyám, hogy gondolhatsz ilyent? Három hét múlva a karomra támaszkodva fogsz sétálni Pierreluce terraszán!

— Jó gyermek vagy, ha így vigasztalsz. De komoly ok nélkül André nem jönne haza.

— De hiszen, csak az autouli lófuttatásra ment!

— Igazad, van, már elfeledtem. — Azután mind gyöngébbre való hangon tette hozzá a beteg:

— Egészen bizonyos vagy benne, hogy André elutazott, vagy csak megakarsz csalni?

Guita színeli főhábordással kiáltott föl:

— Igazan, öreganyám, ilyen bizalmatlanságot sohasem vártam volna tőled. Hogy gondolhatod, hogy megcsallak?

— Bocssás meg gyermekem. Idegen emberek fölkelették a bizalmatlanságomat, mérgelet csöpögtek a lelkembe; gonosz nyelvek azt suttozták, hogy a férjed méltatlan hozzád, hogy megbántott, hogy más valakit, sokkal alattad állót, többre becsül nálad...

— Micsoda hihetetlen rágalmak!

— Csakugyan rágalmak? Csakugyan nem igaz? Még mindig olyan boldogok vagytok, mint az esküvőtök napján, Guita? Mondd?

A fiatal asszony ferrón csengő pillantást vetett a fájdalmas Szüz képére, amely ott függött a haldokló ágya fölött s aztán szilárd hangon mondta:

— Azon a napon, amikor megáldottad a

házasságunkat, a boldogságunknak vetted meg az alapját, öreganyám. Még jobban szeretjük és becsüljük egymást, mint abban a szent pillanában.

— O Guita, nehéz terhet veszel le a szivemről!... De bocssás meg, ha a kétség még gyötör. Mondd csak, miért nem hordod a jeggyűrűdet? Hónapok óta hiába keresem az ujjadon.

— A jeggyűrűmet a mézesheteink többi kedves emléke között őrzöm azóta, hogy nem divat többé gyűrűt hordani; az olyan asszony, aki ad még valamit az eleganciára, szegyenlené levetni a keztyűjét, ha az ujján ott volna a jeggyűrű.

— Ah, milyen másképpen volt minden az én időmben! Menyivel jobbak voltunk mi!

— Igazad van öreganyácskám, de most már egy szót se többet. Sorlin orvos határozottan kiadta a tilalmat, hogy nem szabad sok beszéddel kifárasztanod magadat. Mig André megjön aludjál egy óracska, én itt maradok melletted.

A beteg nyugodtabban lélekzett s elszenderedett. A szobában, ahol nehéz szőnyegek és függönyök eltompítottak minden neszt, semmi más nem lehetett hallani, mint a falóra ke-

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer:

hurutos bajainál, úgy mint idült bronchitis, számarhurut

és a légzőszervek tüdőbetegségeknél, legzöszervek

és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban tüvegként 4.— koronáért kapható. — Figyeljünk, hogy minden üveg alanti óeggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc).

szokkal szemben emelt kifogásokra megjegyzi, hogy a központi hatalom erősítése azokban nincs, mert, mihelyt a fizetéseket az állam rendezi, magával ezen törvény megtartásával megszűnik a törvényhatóság ingerenciája a fizetések megállapítására. Az, hogy hány olyan főszolgabíró van, aki 15 éven túl szolgál és érdemes esetleg arra, itt tehát előre megállapítani állásokat nem lehet s a fedezetéről az állam gondoskodván, már költségvetési szempontból kell, hogy a miniszternek erről tudomása legyen s arra vonatkozólag, hogy az autonómia sérelme bele ne magyaráztassék a részletes tárgyalásnál, más szöveget fog ajánlani. A különböző fizetésekkel bíró aljegyzők és szolgabírákkal szemben más álláspontot nem foglalhat el, mint amilyen a javaslatban van. A díjnokok kérdésével egyszerű foglalkozni kell, de nem ennél a javaslatnál. Igyekezni fog ezek sorsán is javítani és meg kell varnunk a kérdés országos rendezését. Ajánlja a javaslat elfogadását.

A bizottság azután általánosságban megszavazta a törvényjavaslatot, majd a részletes tárgyaláshoz fogott.

A második szakaszt az előadó indítványára oda módosították, hogy a mely vármegyénél ötnél több jegyző működik, ott kettőt a nyolcadik fizetési osztályba sorozzanak.

A negyedik szakasznál Kende Péter javasolta, hogy az aljegyzők és a szolgabírák ne csupán a választás utján lépjenek előbbre a fizetési osztályokban.

Tisza István gr. minisztereinek kifejtette, hogy ilyen intézkedésről mindaddig nem lehet szó, míg a vármegyéknek megmarad az autonómiájuk. A tételt változatlanul megszavazták.

Végezetül kimondották, hogy a vármegyei közgyűlése azon főszolgabírákat, a kik tizenöt évnél régebb idő óta működnek, a hetedik fizetési osztályba léptetheti elő. E határozat azonban csak a belügyminiszter jóváhagyása után hajtható végre.

A törvényjavaslatot ezután részleteiben is megszavazták.

HIREK

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggel 1/6 óráig kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délig gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Személyi hírek.** Dr. Dellmannics Lajos főispán ma reggel visszaérkezett Nagybecskerekre. — Dr. Platz Bonifac, tankerületi főigazgató, ki tegnap Nagybecskereken tartózkodott, ma délig visszautazott Szegedre.

— **Kinevezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Raisz Sándor billéi kir. járásbírói tevékenységét jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába tevékenységét nevezte ki.

— **A hidepítés.** A hidepítés menetére való felügyelettel megbízott tizes bizottság dr. Pe-

risics Zoltán polgármester elnöklésével tegnap délután fél 4 órakor ülést tartott. Az ülésen jelen voltak: Annau Adám, Gombos Mihály, Napholtz Ágoston, dr. Pollák Viktor, Pucs Frigyes, Strosz Béla és dr. Sándor Mihály. A bizottság elhatározta, hogy a kishidnak a hó 24-én tervezett terhelési próbáján részt fog venni, továbbá, hogy a nagyhid gyalogjáróját a kishidéhoz hasonlóan fogják építtetni, hogy ezáltal a gyalogforgalmat semmi ne akadályozhassa. A bizottság ezután a kishid átvételére vonatkozó összes jegyzőkönyvek aláírásával Annau Adám, Napholtz Ágoston és Pucs Frigyes bizottsági tagokat bízta meg.

— **Lapunk felelős szerkesztője,** dr. Brájer Lajos, több heti külföldi tartózkodás után tegnap visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **Balazsi József ünneplése.** A nagybecskereki főgimnázium növendékei, mint minden évben, úgy az idén is szép ünnepet rendeztek Balazsi József igazgató nevenapja alkalmából. Az ünnepély, a melyen nagyszámú és előkelő közönség volt jelen, köztük Platz Bonifac tankerületi főigazgató, Jankó Ágost, alispán s a főgym. bizottság tagjai tegnap délután 6 órakor kezdődött s az intézet tornacsarnokában folyt le, a melyet izlésesen feldíszítettek. Az ünnepélyt Mozart „Serai nyitány”-ával kezdték meg, melyet Burget Rózsa VI., Herr György VI., Haidegger Ernő VII. osztálytanulók adták elő zongorán igen sikerülten. A főgimnázium zenekara előadta Czibulka „Pünkösdi Flórencben” című egyvelegjét, majd az énekkar elénekelt a „Norvég matrózda”-t, amely után Fein Ernő VIII., Götter János V., Mezei Zsigmond VIII. és Strasser Tivadar szintén VIII. oszt. tanulók hegedűn eljátszották a „Szerenád”-ot az „Ocskay brigáderos”-ból. A szép játékot a közönség zajosan megtapsolta. Ezután Tóth László VIII. oszt. tanuló lépett az emelvényre s úgy a maga, mint összes tanulóitársai nevében megleghangú köszöntő beszédet intézett Balazsi József igazgatóhoz, akit a csinos beszéd vezérlével a közönség is zajosan megénegett. A gazdag műsor egyik igen sikerült pontja volt Várady Antal „Az ezüst fátyol legendája” című melodramája, a melyet Burget Rózsa zongora és Herr György harmonium kísérete mellett Mayer Jenő VI. oszt. tanuló szavalt el lendületesen. A melodramában előforduló énekrészleteket a főgym. énekkara énekelte. A közönség a szavaltat s a kíséretet zajos tapsokkal honorálta. Szép volt még Mezei Zsigmond VIII. oszt. tanuló hegedűszólója is, aki Herr György VI. oszt. tan. zongorakísérete mellett nagy gyakorlatra való precizitással és izléssel játszotta el Simonetti A. „Madrigal”-ját, Drdia F. „Szerenád”-ját és Hubay Jenő „Csárdás jelenet”-jét. Ezt követte Burget Rózsa VI., Herr György VI., Haidegger Ernő VII. és Polgár János VII. oszt. tanulók zongorajátéka, a kik Moszkowszky M. „Minuetto”, Kleffel A. „Törpék indulója” című zenedarabot adták elő nagy tetszéssel. Végezetül a főgimnázium zeneka eljátszotta a „Hunyadi induló”-t, a mely után Balazsi József igazgató melegen megköszönte az ovációt s ezzel a szép ünnepélyt véget ért. Itt említjük meg, hogy az ünnep sikeres rendezése Herr Odön tanár érdeme.

— **Halálozás** Mint őszinte részvétellel értesülünk, özv. Pataky Sándorné, szül. Pollák Emma urnő, Torontálvármegye néhai arvaszéki elnökének Pataky Sándornak neje ma reggel 66 éves korában elhunyt. A köztisztelőben élő urnőt holnap délután 4 órakor helyezik örök nyugalomra a Szerbtemplom-utcai gyászházból.

— **A sorozás.** Megirtuk, hogy Nagybecskereken a sorozást a hó 29. és 30-án fogják megtartani. A sorozás megtartása most már bizonyos s az 1882. évben Nagybecskereken született állításkötelesek sorozása a hó 29-én, az 1880. és 1881. évben születettek pedig március hó 30-án reggel 8 órakor lesz a városi nagyertermében.

— **József napja.** József napja egyike a legnevezetesebb névnapoknak s a régi magyar társas életben valósággal általános ünnepet képezett, aminek legfőbb magyarázata az, hogy a József név rendkívül népszerű lévén az országban, rengeteg sok ember hallgatott Szent József nevére. Ez a népszerűség ma sem csapongt s így József napja most is mozgalmas napot jelent mindenütt s így nálunk is, ahol szintén sok tisztelője van Mária férjének. A nagybecskereki Józsefek vendégszerető hazai hangosak is voltak a jóbarátok és ismerősök ovációjától és szívesen üdvözölték és ünnepelte őket mindenki. Az ünnepeket között volt Balazsi József, Grandjean József, ifj. Makk József törvényszéki bíró, Lauka József ügyész, Harcz és Burget tanárok, Szalay Jekesz, Krumenacker József, Halmos József városi tanácsos, Zachariás nyugalmazott városi tanácsos, Müller nyug. telekkönyvezető, Várady nyugalmazott fogházigazgató, Sándor József stb., akik mind szívesen fogadták és köszöntötték az üdvözölőket.

— **A szerb dalárda közgyűlése.** A nagybecskereki gör. kat. szerb egyházi dalárda működő és partoló tagjai holnap délután fél 4 órakor Pánics Dániel dalardai elnök elnöklésével együttes közgyűlést tartanak.

— **A városi tisztviselők és a fizetésrendezés.** A tisztviselői fizetés rendezéséről szóló javaslatban a rendezett tanácsú városok tisztikaráról nincs szó. E miatt, az érdekelt országos mozgalmat indították, melynek első lépése Esztergomból indult ki. Esztergom városi tisztikara ugyanis Wimmer Imre polgármester elnöklés alatt ülést tartott a t. t. városok tisztviselőinek országos szervezése céljából. Tervük az, hogy az ország minden rendezett tanácsú város tisztviselőjéhez felszólítást intéznek avégből, hogy országos mozgalom indítása által rábírák a kormányt a rend. tan. városi tisztviselők fizetésének az állam által való megfizetésére és rendezésére ugyanazon irányelvek szerint, amelyek a belügyi kormányt a vármegyei tisztviselők fizetés rendezéséről szóló törvényjavaslatban vezérelték. Legközelebb Budapesten országos gyűlést hívnak össze e tárgyban, melyben kidolgozzák a rendezett tanácsú városok tisztikarának memorandumát s azt küldöttség nyújtja át Tisza István gróf minisztereinknek.

— **Szüneti orvosi tanfolyam.** A belügyminiszter leiratot intézett a törvényhatóságokhoz,

tyegését. Guita minden percben fölriadt álmodásából, hogy hallgatózzék. Eljön-e Rhonel? Megírta-e ígérését, hogy megjelenik Fléjas grófné halálos ágyánál.

Guita gondolatban átélte megegyezés életének legrettenetesebb óráját, mikor az orvosok tanácskozása után, amelyen kimondták a halálos ítéletet, kocsiba vetette magát s fölkereste a Courcelle-utcában a bűn tanóját.

Miután erőszakkal behatolt a gyűlölt házba, hónapok óta először állt megint szemben Rhonellel s olyan átható élességgel érezte ércén a vizsgálódó tekintetet, mintha azt kérdezné tőle:

— Azert jössz, hogy megint valami hisztérikus féltékenység-jelenetet játszál el előttem, vagy pedig tőr van a köpenyed alatt?

Végre összeszedte magát annyira, hogy meg tudott szólalni:

— Feledkezzék meg egy órára arról az áthidalhatatlan örvényről, amely elválaszt bennünket és segítsen az irgalmasság cselekedetében. Roszindulati nyelvek elárulták öreganyámnak s titkunkat s hiába keresek újabb meg újabb kifogásokat, hogy megmagyarázzam az ön távoletét. Segítsen, jöjjön oda a haldokló

ágyához, mondja neki, hogy nem vagyok elhagyott és egyedülálló, hogy szeret s hogy az ön védelme alatt maradok, nyugodtan halhat meg.

André hallgatott egy pillanatig, aztán keserű gunnyal felelte:

— Ah, tehát még szentimentális, mint mindig! Jó, legyen meg az akarata, el fogom játszani a hős szerepét ebben a családi melodramában. De ellenszolgálatát kérek Remélem, hogy ráveszi az ügyvédjét, hogy a válópörben tisztességesen fog elbánni velem.

Guita ijedten rezzent össze; a beteg fölébredt.

— Adj egy kanál orvosságot, nagyon rosszul vagyok . . . Lásd, André nem jön.

E pillanatban nyit ki az ajtó, belépett a szobaleány s azt sugta Guitának:

— Rhonel ur kérdi, hogy beléphet-e?

— André megjött, öreganyám! Bevezethetem, ugy-e? — kiáltotta Guita reszkető hangon, aztán zajos örömet mutatva sietett a férje elé.

André közeledett az ágyhoz, letérdelt előtte s megszólalt:

— Itt vagyok megint, kedves öreganyám! E suttyogva elmondott szavak erőt adtak a

betegnek, hogy fölemelje a két kezét. Az egyiket rátette André fejére, a másikkal megfogta a Guita kezét.

— Szeressétek egymást, gyermekeim s legyetek boldogok. André vigasztal a feleségedet, te pedig Guita . . . a jeggyűrűt . . .

Az óra egy negyedét ütött hét után. Fléjas grófné halálközélmé véget ért. Arcan boldog mo-olygással szunynyadt el örökre. A házaspár fölkelt s hideg szertartással üdvözölték egymást.

— Van még szüksége rám? — kérdezte Rhonel.

— Nincs; köszöm. Beváltotta az ígérte s ezt nem fogom elfelejteni.

André meghejolt s lassan, vontatott lépessel elindult.

Guita nem tartotta vissza. Elfordította a fejét s törülte forró könnyeit, amelyek elárasztották az arcát.

A küszöbön Rhonel egy pillanatra megállt, visszatekintett s azt susogta:

— Kár . . . kár . . .

René de Maizeroy.

A tavaszi és nyári idényre selyemkelme, bársony, csipke- és szalag-szükségleteit vásárolja

(10-18.6)

SZENÁSY, HOFFMANN és T^{sa}

selyemáruházában

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. szám.

A legnagyobb választék mindenféle selyemáruházában. Az idény összes újdonságai folyton rak-táron vannak. Szabott árak, követkeletés kizárva.

Minták vidékre kívánatra bérmetre küldetnek.

konyha
szükség
magker
33. A
jed. ki
árjegyz
magvak
meglep
sorozat

melyben értesíti őket, hogy a budapesti tudományegyetem orvosi karának tanári és magántanári folyó évi május hó 30-tól június 11-ig ugynevezett szüneti orvosi tanfolyamot tartanak. A miniszter felhívja a törvényhatóságokat, hogy erről a területén lévő összes orvosokat értesítve, a tanfolyamon résztvevni szándékozó hatósági orvosokat ezen szándékukban a lehetőségig támogassa.

Megszűnt cipőgyári sztrájk. A temesvári Turul cipőgyár igazgatósága és a sztrájkba lépett munkások közt, mint Temesvárról írják, tegnap megegyezés jött létre s ennek folytán a munkások ma ismét munkába állottak.

Az ellenségek. Kapzár Juon temesvári lakos tegnap esküdt ellenségét. Murgu Istvánt a kocsmából hazafelé jövet lelőtte. A gyilkost még az éj folyamán letartóztatták a csendőrök. Murgu István sebe életveszélyes. A két szomszéd regóta ellenséges viszonyban élt egymással és csak idő kérdése volt a tegnapi boszu.

Motorüzem a magyar helyiérdekű vasutakon. Mint a bécsi N. Fr. Presse jelenti, Hieronymi kereskedelemügyi miniszter azt tervezi, hogy az államvasutak kezelésében levő helyiérdekű vasutak vonatain a motorüzemet honosítja meg. A vasutak hálózata 5000 kilométerre tehető s a terv az, hogy már most 2000 kilométeren behozzák a motoros üzemet. Ez ügyben a kereskedelemügyi miniszteriumban Serényi Béla gróf államtitkár előklétele alatt értekezlet is volt, melyen a magyar helyi érdekű vasutak érdekelteit vétek részt. Ez értekezleten alapjában és nagy vonásokban véglegesen megegyeztek, hogy az automotor-üzem a 2000 kilométerre fokozatosan alkalmaztassék. Kimondták, hogy a motoros-üzem első sorban azon helyi érdekű vasutaknál alkalmaztassék, melyek nagyobb forgalmat bonyolítanak le, és a melyeknél az eszközök megszerzése nem fog nagyobb nehézségekbe ütközni. Azoknál a helyi érdekű vasutaknál, a melyeknél az emelkedés a 15 százalékot meghaladja, a motoros üzemtől egyelőre eltekintenek. A pénzügyminiszter gondoskodni fog az automotorok és a hozzá való kocsik beszerzési költségeiről és pedig olyképpen, hogy a magyar államvasutak a felmerülő költségek 5 százalékot kamatát a sajátjából fedezi, míg a helyi érdekű vasutak az automotor és hozzávaló kocsik költségeit 25 éven át 21 százalékos annuitásokkal fogják törleszteni. Hírlik, hogy az automotorok előállítását részben az államvasutak gépgyára, részben a Ganz-gyár eszközöli, mely utóbbit a kocsikat is fogja szállítani. Egyelőre 180-200 automotor beszerzéséről van szó.

Az anyakönyvi hivatalból. A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Arva János, ev. ref. községi segédjegyző és Gresics Kozsára, gk. napszamos, leánya. — Raics Lyubomir, gk. napszamos, fia. — Brückner György, rk. napszamos, leánya. — Lambity Lázár, gk. napszamos, fia. — Juhász János, rk. földmives, fia. — Mateity Vitályos, gk. napszamos, leánya. — Kaimar István, rk. földmives, leánya. — Altmayer Paulina, rk. család, fia. — Szivert István, rk. földmives, leánya. — Cseryik Samu, ag. ev. villanműi szerelő, fia. — Özv. Zsupun-zki Deszpotné szül. Erdélyán Danica, gk. fia. — Czeity György, gk. napszamos, leánya. — Sztanulov Szvetozár, gk. földmives, leánya. — Csernos József, ag. ev. napszamos, fia. — Jovanovic Mladen, gk. napszamos, leánya. — Petrovic Gábor, gk. zenész, leánya. — Janczer Ferenc, rk. cipész, fia.

Halálozások: Miliy Vitályos, gk. 54 éves napszamos, agyvéromlány. — Özv. Schulz Janosné, szül. Puch Anna, rk. 88 éves, aggkór. — Veréb Daniel, ag. ev. 8 hónapos, tüdőlob. — Dankulov Fülöp, gk. 90 éves szűcs, aggkór. — Molnár György, rk. 50 éves napszamos, rák. — Dimitrievics Maria, gk. 66 éves, idült izületlob. — Horvat Antal, rk. 79 éves napszamos, idült bélhurut. — Peicza Szilárd, gk. 73 éves napszamos, idült veselob. — Özv. Szűcs Józsefné, szül. Rozsa Julianna, rk. 55 éves, idült veselob. — Berg Andrásné, szül. Gityi Aloiza, rk. 63 éves, tüdőlegdag. — Csobanov Döme, gk. 4 hónapos, hörghurut. — Égető József, rk. 2 éves, bélhurut. — Annau István, rk. 85 éves magánzó, aggkór. — Rudics István, rk. 55 éves napszamos, tüdővész. — Özv. Haidegger Alajosné, szül. Tolveth Mathild, rk. 72 éves, bélrák. — Nagy József, rk. 82 éves favágó, aggkór. — Petricz Julianna, ag. ev. 15 hónapos, görcsök. — Czveity Vukozsava, gk. 7 napos, görcsök. — Erdélyán Radosov, gk. 8 éves, vörheny.

Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magának szükségletét Maunthner Ödön cs. és kir. udvari magkeskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldök. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágújdonságoknak egész sorozatát is tartalmazza.

A Horgony Pain-Expeller (Richters Linimentum Capsici comp.) igazi népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 34 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájás, fejfájás, köszvény, csuszál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő, sőt járványkórnaál, minő: a kolera és hányó hasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerrő eredményei használtatott az influenza ellen is és 80 fillér, 1 kor. 40 fillér és 2 korona árban a legtöbb gyógyszertárban kapható, de bevásárlás alkalmával mindig határozottan: „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller”, vagy „Richter-féle Horgony-Linimentum”-et tessenék kérni és a „Horgony” védjegyre figyelni kell.

Színház és Irodalom.

A vándorlegény. Balláké tegnap este ujdonsággal akartak kedveskedni s előadták Eysler Vándorlegényét. Hogy a darabnak nagy híret megértsük, ahhoz bécsieknek kellene lennünk, sikeréhez pedig bécsi színhazi publikum kell. Egyébként pedig a darab értékének igazi fokmérője az a viselkedés, a melyet tegnap a nagybecskereki közönség tanusított. Egész előadás alatt csöndös szemlélődés, a rémes szójátékok fölött általános fölszisszenés s itt-ott némi taps egyik másik melodikus zeneszammál, melyek azonban nem voltak képesek a közönséget átmelegíteni. Hozzájárult a darab tartalombeli sikertelenségéhez a szokatlan gyöngye előadás is, amely az első előadás magas színvonalát után igazán váratlan volt. Folytonos akadozás, kapcsolódás az egész estén át. A zenekar egészen mást játszott, mint amit a szereplők énekeltek s megfordítva; az összjáték pedig csupa zűzavar. A szereplőkről a címszerepet játszó Virágh Ferencen, továbbá Léva Margitot és Tihanyi Miklóson kívül szintén nem sok jót mondhatunk. Lányi Edith hangja sehogysen egvezett a muzsikával, Aldori egyáltalában nem felelt meg, szóval Balláktól ilyen előadást nem vártunk s reméljük, hogy nem is látunk tőlük többet. Közönség ezúttal is gyengén volt, amiben nagy része van annak, hogy az előadás ismét fél 8-kor kezdődött. (S—s.)

Balláné Csik Irén első föllépése. Balláné Csik Irén első föllépése alkalmából ma este a Boccaccio kerül színre. A főbb szerepeket Ballánén kívül Léva Margit, Lányi Edith, Szénássy György, Peterdy Etus, Virágh Ferenc, Vitéz Róbert, Tihanyi Miklós és Kantay Teréz játszzák.

Peterdyék jutalomjátéka. Peterdy Sándor és Peterdy Etus jutalomjátékára, mely március 21-én lesz, újlag felhívjuk a közönség figyelmét. Színe kerül Herczeg Ferenc kitűnő bohóza elsőrendű szereposztásban és előreláthatólag élvezetes előadásban lesz részünk.

Adam és Éva. Kedden mutatja be a színház a Népszínház nagyszerű darabját „Adam és Éva”-t, a címszerepben Aldorival és Ballánéval. A többi főbb szerepeket Léva Margit, Lányi Edit, Peterdy Etel, Virágh F., Vitéz R. játszzák. Az operette fenyves kiállítás és egészen új díszletekkel kerül színre.

Aradi festők Nagybecskereken. Az aradi festők a jövő heten képeikből kiállítás akarnak rendezni Nagybecskereken. A kiállítás Balla Frigyes, ifj. Grünwald Béla, Székely Zsigmond, Antal Sándor, Ruzicska és Balla Béla aradi, továbbá Kardos, Buyo, Trenk budapesti festők műveit foglalja magában. A kiállítás a felső kereskedelemi iskola dísztermében lesz s kedden nyitják meg. Belépő díj nincs s a kiállított képek jutányos áron eladók.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zenemű folyóirat most megjelent XI. évfolyam 6-ik füzeté a következő szép zeneműújdonságokat közli: I. Dóczy József „Haj ha én a nyári perzselő nap lehetnék” magyar dalt. II. Tilzer H. „Vasárnap délután” dalkeringőt. III. Hetényi Albert „Marche Japonaise” japán indulót. Ily gazdag tartalommal jelenik meg a minden zenekedvőnek kiváló fontosságú zenemű folyóirat minden egyes füzeté, úgy hogy előfizetői az érdemesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek, a havonta kétszer megjelenő füzetekben kapják. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 kor., félévre 12 füzetre 6 kor., egy negyedévre 6 füzetre 3 korona. Előfizethető a most folyó I. évfolyadra, valamint az előző évfolyamokra is Budapesten a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalá-

ban, VIII., József-körút 22/24. sz., hol egyuttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszerezhető.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, szombat, március hó 19-én:

BALLANÉ CSIK IRÉN első fellépéül:

BOCCACCIO.

Nagy operette 3 felvonásban. Irta: Zell F. és Genée R. Fordította: Erva Lajos. Zenéjét szerelte: Suppé Ferenc.

Személyek:

Table listing cast members and their roles for the play 'Boccaccio'. Includes names like Bocaccio, novella-író; Pietro, Palermo hercege; Skaldza, borbély; Beatrice, a neje; Lotheringi, kádár; Izabella, neje; Lambertuccio, szatócs; Petronilla, a neje; Leonetto; Guido; Csizsi, tanuló; Federika, Boccaccio barátja; Dzsotto; Rimici; Ismeretlen; Utcai könyvtáros; Madonna Jankofiore; Eliza unokahuga; Marietta, polgárlány; Matonna Nona Pulcsi; Udvarmester a Toskánai hercegnéi; Fiametta, Lambertuccio fogadott leánya; Balláné Csik Irén; Szénássy György; Virágh Ferenc; Peterdy Etus; Vitéz Róbert; Lányi Edith; Tihanyi Miklós; Kantay Teréz; Aldori Laszlo; Kovács Juci; L. Várnay Julia; Laposyné; Fehér Bertá; Tihanyi Vilmos; Kovács Juci; Magyar Rózi; Fehér Bertá; Sajó Vilmos; Léva Margit.

Kezdeté 1/2 8 órakor.

Holnap, vasárnap, március hó 20-án két előadás:

Délután fél 4 órakor leszálított helyarákkal:

Tot leány.

Népszínmű 3 felv. Irta: Almássy Tihamér.

Este fél 8 órakor rendes helyarákkal:

A viceadmirális.

Nagy operette 3 felvonásban.

Vonalok átközése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Ervényes 1903. október hó 1-től.

Erkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.; Pancsováról: délután 5 óra 55 p.; Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.; Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 33 p.

b) A nagybecskereki-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Álbunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.; Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.; Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.; Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.; Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.; Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.; Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsava és Álbunára: reggel 3 óra 33 p.; Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.; Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 28 p.

Nyiltér.*)

Rövid hasznalat után nélkülözhetlen. Igen alkalmas utazásoknál.

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva.

Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. júl. 3-án.

nélkülözhetlen

fogtisztító-szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fentartásánál nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hártatók el ez által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont”, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással kitűnően egyesíti.

(95—214)

* Az e rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Idült torok- és gégefőhurtnál
fényesen bevált a
Rohitschi
„Styria“-forrás
gargalizáló viznek.

(243/a-2.2)

TÁVIRATOK.

Oroszgyűlés.

A képviselőház ülése március 19-én.

- Távirati tudósítás. -

Budapest, március 19.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a melyen mindenekelőtt harmadszori olvasásban elfogadták az indemnitást.

Azután megkezdtek az ujoncjutalék mennyiségének ideiglenes fentartásáról szóló törvényjavaslat tárgyalását.

A javaslatához Bakonyi Samu szól először és határozati javaslatot ad be, melyben az önálló hadsereg szervezését sürgeti.

Szederkényi Nándor hozzájárul Bakonyi határozati javaslatához, egyben a törvényjavaslat ellen beszél.

Az orosz-japán háború.

Oroszország és Kína.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Londonból táviratozzák, Lashan pekingi orosz követ ismételtén kifejezte tiltakozását a kínai csapatok felvonulása ellen. A követ a csapatok visszavonását követeli s ha ez nem történnék meg, Oroszország kénytelen azt hinni, hogy Kína semlegességét Japán javára elejtette. Kijelentette továbbá a követ, hogyha Kína a legcsekélyebb csapatmozdulatokat tenné a jövőben, úgy Oroszország Pekingbe vonul. A követ tiltakozására hír szerint Kína ki fogja jelenteni, hogy csapatait visszavonja.

Az oroszok visszavonulása.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ eredeti távirata) Londoni táviratok szerint az összes orosz haderőt kétszáz kozák kivételével visszavonták a Jalu folyótól. Az oroszok 40000 embert Kintencung mellett vontak össze. Kétezer főnyi orosz gyalogság négy üteggel pedig Niucsvangnál áll. Az oroszok azt hiszik, hogy a japánok legközelebb támadólag fognak fellépni ellenük.

Orosz szocialisták a japánok mellett.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Berlinből táviratozzák, Kiebben az ottani szocialisták felszólították a népet, hogy tüntessen a háború ellen. A felhívás e szavakkal végződik: Éljen a japán szociáldemokrácia.

Hírek a tengerről.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint egy felhivatalos orosz távirat jelenti, Ma k a r o n tengernagy hajó-
raja élén 10-én éjszaka elhagyta a port-
arthuri kikötőt, hogy kísérletet tegyen a
vladivosztoki hajórajjal való egyesülésre.
Tizenharmadikán a tengernagy hajója meg-
pillantotta V o g e r admirális jelzőhajóját,

mire visszatért Port-Arthurba s ma is ott van.

A fővezér a csatatéren.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Dayli Telegraph“ értesülése szerint K u r o p a t k i n orosz fővezér legközelebb a csatatéren érkezik. A koreai határon 90.000 főnyi orosz sereg áll s csak Kuropatkin megérkezésére vár, hogy megkezdje a támadást.

A beruházási kölcsön.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ eredeti távirata) Mint illetékes helyről jelentik, L u k á c s László pénzügyminiszter a legközelebbi napokban, valószínűleg kedden vagy szerdán a képviselőház elé fogja terjeszteni az állami beruházásokról szóló törvényjavaslatot. A kormánynak a tervbe vett beruházásokra több mint 300 millió koronára lesz szüksége és ezt az összeget több évre fogja felosztani. Ebből kitűnik, hogy a pénzügyminiszter nem szándékozik a törvényhozástól kérendő egész összeget elhelyezni, mert ennek szükségessége nem fog fenn. A pénzügyi kormány valószínűleg akként fog eljárni, hogy a beruházási törvényjavaslat elfogadása után egy ez idő szerint meg nem állapított, de mindenesetre tekintélyes összeget fog a folyó év szükségleteire fordítani, a fennmaradó összegeket pedig akkor fogja felhasználni, ha arra szükség mutatkozik.

A román királyi pár útja.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ ered. táv.) Mint Bukarestből jelentik, a román királyi pár abbaziai útj, melyet tavaszra terveztek, elmarad s a királyi pár a helyett Gasteinba megy.

A pápa a francia egyházpolitika ellen.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ eredeti táv.) Rómából táviratozzák: Mint a vatikáni körökben beszélnek, a pápa igen keserűen nyilatkozott Franciaország egyházpolitikájáról és szokatlanul erőlesen üldözöttese ellen. Azt hiszik, hogy Loubet elnök látogatása a vatikánban most már lehetetlen.

Tüntetés az olasz kamarában.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Rómából táviratozzák, az olasz kamara tegnapi ülésén, mikor a kamara rokonszenvét fejezte ki az aostai herceg iránt, akit tegnap baleset ért s súlyosan megsérült, a hírlapírók karzatán a köztársasági erelmű hírlapírók tüntetést rendeztek. Az elnök az ülést felfüggesztette s a karzatot kiűrtette. Az eset nagy izgatottságot keltett a kamarában. Az este újból ülést tartottak, hogy megállapítsák a hírlapírók ellen megállapítandó rendszabályokat.

Elsülyedt tenger alatt járó hajó.

Budapest, március 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Portsmouthból táviratozzák, egy angol tenger alatt járó hajó nekiment egy gőzösnek és elsülyedt. A hajó 11 emberével elpusztult.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. március 19.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilós	50 kilogr. ára		Kilós	50 kilogr. ára	
		kor.-tól	kor.-ig		kor.-tól	kor.-ig
Tiszavidéki uj	76	8.05	8.30	80	8.40	8.65
Pestvidéki uj	76	8.—	8.25	80	8.35	8.50
Bánsági uj	76	7.90	8.20	80	8.25	8.45
Bácskai uj	76	8.05	8.30	80	0.—	0.—
Rozs	uj elsőrendű	kilós 70—75		6.45	6.60	
„	„ másodrendű	—		6.35	6.45	
Árpa	„ takarmány	60	62	5.85	6.05	
„	„ égetni való	62	64	5.75	5.85	
„	„ sörfőzésre való	64	66	0.—	0.—	
Zab	„	39	41	5.75	6.05	
Tengeri	„ bánsági	—		5.30	5.40	
„	„ másnemű	—		0.—	0.—	

Határidő-üzlet.

Budapest, március 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az áruk kissé emelkedtek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1904.)	8.17	—
Buza (októberre 1904.)	8.15	—
Tengeri (áprilisra 1904.)	5.30	—
Zab (áprilisra)	5.47	—
Zab (októberre)	—	—
Rozs (áprilisra)	6.55	—
Rozs (októberre)	—	—

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójáratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.
2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 perckor és minden esütörtökön este 8 óra 15 perckor.
3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és esütörtökön este 8 órakor.
4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 perckor.

Menettartam 10 óra.

Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat		Személyvonat III.
			I.	II.	
osztály					
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40.00	30.00	16.00
„	Cannes	franc.	122.45	87.80	—
„	Firenze	„	79.80	58.10	32.50
„	Genova	„	95.55	69.10	38.95
„	Grasse	„	124.60	89.25	—
„	Lyon-Perrache	„	134.55	95.70	—
„	Marseille	„	144.05	102.40	—
„	Milano	„	76.25	55.90	31.05
„	Menton	„	116.30	83.65	—
„	Napoli	„	106.85	77.05	43.60
„	Nizza	„	119.00	85.45	—
„	Róma	„	80.05	58.25	32.60
„	Torino	„	95.40	69.00	38.90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51.40	37.40	19.50
Berlin	„	márka	103.80	73.50	41.20
Breslau	„	„	80.60	58.00	31.80
Hamburg	„	„	130.20	93.10	54.90

A gőzhajókon egy agyért két korona utánfizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálóhelylyel együtt . . . . . 16 kor.
I. osztály . . . . . 12 „
III. (fedélzet) . . . . . 6 „

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötőhelyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zámba, Spalato, Metkovic, Raguzába és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató“-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegyirodái Budapesten és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapesten és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadatnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Fajbaromfi költő-tojás.

Elsőrendű fajbaromfi tenyészdeből ajánlok:

Fekete Langshan, tisztalábú . . . . . darabja 30 kr.
Sötét kendermagos Plymout-Roks . . . . . „ 30 „
Aranyárga orpington . . . . . „ 50 „
Fehér óriási pekingi kacsa . . . . . „ 30 „

Fajtisztaságért és 80% termékenységet kezeskedem.

10 tojás vételénél csomagolást nem számítok.

Geiduschek L. József,

Nagybecskerek,

(136—15.7)

Alkotmány-utca 15. szám.

1904.
Lékeveléssel, legközelebb
ARCISZÍTÓ-ÉS
SZÉPÍTŐ SZERKEZETEK
KRIEGNER
-GRÉMG 2. KOR.
KORONA-
-PUDER 1.
GÖGYZETIAR

szállító
szesz
Rendkiv
Megb
Arjegyzés
F
Ugyes

Uj
üzletfeloszt
Nagyon jut
Rudolph

Telefon

A husv
husve
= ch
n álami
Ajánlok

törköly
mint a
palaekbu
Pontos
házhöz s

227-74

Na
Husv

Hazai gyártmány!

KLEINOSCHEG SEC

UJDONSÁG!

ELSŐ MINŐSÉGŰ

PEZSGÓ.

KLEINOSCHEG TESTVÉREK
Csász. és kir.
udvari szállítók pezsgő pincéi
BUDAFOK.
(19-25.5)

Hirdetmény.

A torontáli helyi érdekű vasutak alkalmazottainak takaré- és előlegezési egylete, mint szövetkezet Nagybecskerekén 1904. évi március hó 6-án tartott közgyűlésen a szövetkezet felszámolását határozta el.

A keresk. törvény 249. §. rendelkezéséhez képest felhívjuk a fent nevezett szövetkezet összes hitelezőit, hogy jelen hirdetményünk harmadszori közzétételétől számított 6 (hat) hónap alatt a szövetkezet irányában fennálló követeléseiket érvényesítsék és Hajda Géza, mint a felszámoló-bizottság elnöke (lakik Budapest, Baross-tér 9 sz. II. 17.) jelentsek be.

Nagybecskerek, 1904. március 14.
(262-3.1) A felszámoló-bizottság

A legtisztább parolatu cognac a magyar-francia cognac-gyáré Világos.

Kapható minden nagyobb fűszer- és csemegekereskedésben.

(6-18.6)

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvény, csúszás és meghúléskor.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá kell lenni és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” csevegézzel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.**

Richter F. Ad. és t. sars.
Csász. és kir. udvari szállítók
Rudolstadt.

(7-25.14)

GYOMORBAJOSOKNAK.

Mindazoknak, kik meghűlés, gyomortulterhelés, hiányos táplálkozás vagy nehezen emészthető túlforró vagy hideg ételekkel, vagy rendetlen életmóddal gyomorbajt: gyomorkatarrust, gyomorgörcsöt, gyomorfájást, emésztési zavarokat, elnyálkásodást stb. szereztek, ezennel kitünő háziszert ajánlunk. Ez az évek óta előnyösen ismert, az emésztést elősegítő és vértisztító szer a

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bor.

Ez a gyógyfü-bor kitünő gyógyhatásuaknak ellamert füvekből és jó borból készült: erősíti és élteti az egész emésztőszervet, anélkül, hogy hájto hatása lenne. Ez a gyógybor eltávolítja minden zavart a véréredényekből, megtisztítja a vért a betegséget okozó anyagoktól és új vér képzésére elősegíti.

A gyógyfürnek még idejekorán való használata a kezdődő gyomorbajt csirajában fojtja meg. Nem kellene tehát késlekedni használatát más gyomorrontó, az egészséget veszélyeztető szerek megvétele előtt igénybe venni. Akárhányszor már első használat után eltűntet minden gyomorbajt jelző tünetet, mint: a fejfájást, gyomorgörcsöt, felfúvódást, hányással járó rosszulletet, mely krónikus különösen régi bajoknál annál hevesebben szokott föllépni.

A székrekedést és ennek kellemetlen következményeit, mint: szorulást a vesében, a májban való vértulást, szívdobogást álmatlanságot stb., a gyógybor gyorsan és enyhén megszünteti. A gyógybor elmulasztja a rossz emésztést, az emésztési szerveket könnyű kiválás által szinte megújítja és megszabadija a gyomrot és beleket a káros anyagoktól.

Soványtság, sápadtság, vérszegénység, elerőtlenedés többnyire emésztés, hiányos vérképzés és a máj beteges állapotának következményei. Teljes étvágytalanság mellett elernyedés és kedélyhangoltság, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjszakák következtében az ilyen betegek gyakran lassan elenyvednek. A gyógyfü-bor a megfogyott ételrőt helyrehozza. — A gyógyfü-bor növeli az érvágot, erősíti az emésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, megújítja a vérképzést, megnyugtatja az izgatott idegeket és a betegnek új erőt, új életet ad. Ezt számos elismerés és köszönő-irat bizonyítja.

A gyógyfü-bor kapható 3 és 4 koronás palackokban a következő helységek gyógyszerertárban, u. m.: Nagybecskerek, Elemér, Román-Ecska, Mosorin, Józsefhalva, Csurog, Gyurgyere, Bars-Tisza, Földvár, Kumán, Melence, Bégaszentgyörgy, Istvánföld, Ernészthaza, Bóros, Tomasev, Ozora, Jarkovác, Farkasd, Perlasz, Titel, Szlankamén, Uj-Karlóvitz, F.-Kovii, Kaes, Temerin, Bács-Szent-Tamás, Török-Becse, Uj-Becse, Basahid, Torda, Szerb-Ittebe, Ó-Becse, Franyova, Párdány, Szakula, Inda, Pétervárad, Ujvidék stb., ugymint valamennyi helységben Ausztria-Magyarországnak.

A nagybecskereki gyógyszerertár szállít eredeti áron 3 és több üveg gyógyfübort Ausztria-Magyarország minden helységébe.

Utánzatoktól óvakodjunk!
Mindenki rendeljen

Hubert Ullrich-féle gyógyfü-bort.

(9-10.7)

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszerűen veszi és többé mást nem szíhat.

(5-25)

Ház-eladás.

Az Aradáci-ut 164 25. sz. alatti ház, bolthelyiségnek igen alkalmas, szabad kézből azonnal eladó.

Közelebbi felvilágosítás nyerhető tulajdonosnál (259-2.1)

Focht Ferdinándnál,
Bégaszentgyörgy és a házban

1436. sz. 1904. 291-31

Pályázati hirdetmény.

Kumán községnél üresedésben levő I-eső segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek, felhívom pályázni szándékozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi április hó 5-ig nálam annál inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Javadalmazás: Évi fizetés 800 korona; lakber 240 korona; uti átalány 80 korona.

Törökbecsen, 1904. évi március hó 10-én.

Horvath Zoltan,
főszolgabíró.

Mindenem kocsikat (híntő, homokfutó, halotti s más egyéb) készítek a legújabb mód szerint, valamint javítok olcsón és gyorsan, szintugy utanyosan cserélek be ócskát = újak fejében =

E szakmába vágó kovács, bogrnar és nyerges munkát szintén elvállalok.

Varsónyi képtesség! **AMEND FERENC** kocsio-vártó
Nagybecskerek, Aradáci-ut, a régi kórházzal szemben

(8-40.12)

Hirdetések

felvétetnek a „TORONTÁL” kiadóhivatalában.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskerekén.

Szerk
Zápol
hová a
minden
Pleitz Fer
Nagybecsk
hová a
sek és a
natkozó
Nagy
M
(Ds
kormány
dajkame
noztak f
Kör
van az
rilla álta
ami mag
fojtja m
nyirbálj
tipró, n
Mos
kiaszott
annak id
lelkeket,
is érde
ez üres
Mos
zefireken
gyanúsítá
telnek sz
tatnak. I
pozdorjav
Hisz
kormányu
ját, mi
jóakarati
parlame
mennyibe
nem zár
unitis”
Az „erős
a szabá
letarolja
levágja é
nemzeti
kálja: im
plántál, c
nemzet
Még
tekező h
elsimítsa
maggal, s
ekeszarv
Itt a
Kigy
ugaron
veti mag
azt varáz
gazda jog
Lesz
— a ké
jóakarati
rata, —
ólmos jég
tudjuk. B
Tető
bevigó,
politikai
vetvek a
az Ister
diadalm
Ott
mit a m
a közjog
javaslat
az ex-lex
évi ujon
Olaszorsz
aztán a
ti-zivselő
rendtartá
Még leír
alapos á
jeszteni és